

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

pe an 150 Lei
pe jumătate 75 Lei
în America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

La Adormirea Preacuratei.

Pentru ce a adormit, și n'a murit Preacurata. — Cum cinstește poporul nostru pe Preacurata. —
Marea mângâiere, pe care ni-o dă Maica Domnului. —

de Dr. Ioan Bălan, canonic.

Frumos este numele, cu care cinstește poporul românesc pe Preacurata Fecioară Maria la 15 August. Astăzi, i-se isprăvește Mariei firul vieții de dincoace de mormânt, și-i începe viața de dincolo, din lumea cealaltă, care nu mai cunoaște necazuri și dureri, ci e numai fericire, și această fericire nu se mai sfârșește niciodată.

Ceeace numim noi moarte la oameni, la Preacurata Fecioară Maria e numai adormire. Moartea este răsplata păcatului, adică pedeapsa pentru păcat; deci unde nu este păcat, nu poate fi nici pedeapsă, așadar nici moarte. Și Maria nu a avut nici cel mai mic păcat; ea însăși nu a făcut nici cea mai mică greșală, și nu a moștenit nici păcatul strămoșului ei, al lui Adam, pe care toți oamenii îl moștenim. Socotind vredniciile Fiului Său, care avea să-și ia trup omenesc din Maria, nu cu voie bărbătească, ci cu ajutorul Spiritului Sfânt, Dumnezeu Tatăl nu a lăsat să se apropie de sufletul Preacuratei Fecioare nici umbră de păcat.

De aceea „moartea“, adică sfârșitul vieții pământești, nu vine la sfânta Marie, ea la ceialalți muritori. Preasfântul ei trup nu rămâne să putrezească în pământ, ci cete de îngeri vin și-l duc la cer, făcând bucurie sfintei Treimi, puterilor celor de sus și tuturor sfinților. Mare e sărbătoarea de azi. Pentru aceea ne și pregătim la prăznuirea ei cu post. Și poporul, pătura sănătoasă a neamului românesc, care ține acest post, zice că el e „rupt din postul Paștilor“. Cumințenia poporului seamănă această sărbătoare cu învierea Domnului, așa de mare legătură găsește între Paști și Adormirea Preacuratei.

Și poporul are dreptate. Înainte de Paști e săptămâna patimilor, în care Isus îndură, pe nedreptul, cele mai gro-

zave suferințe. Și Maria, până a fost în viață, nu a îndurat numai durerile de mamă, când a văzut pe Fiul său răstignit, ci a mai îndurat, până ce a trăit pe pământ, suferințe grozave, văzând la câte primejdii și pedepse nedrepte au fost supuși ceice iubeau pe scumpul ei Fiu. La acestea mai trebuie adăuse lip-

sele pricinuite de sărăcia ei, care a fost foarte mare. Azi, toate acestea au trecut, și Maria trece din valea plângerilor în bucuria cea nesfârșită, începând pentru ea adevărata viață.

Sărbătoarea aceasta, care înseamnă sfârșitul durerilor și începutul bucuriilor nesfârșite, trebuie să ne fie de mângâiere tuturor creștinilor. Și trebuie să fie de mângâiere celorce mai mult au de suferit în lumea aceasta, și mai ales

celorce suferă pe nedreptul, dacă rabdă creștinește toate câte vin peste capetele lor.

De când s'a născut Fiul ei, Maria a pus vorbă bună pe lângă El pentru toți, pe cari i-a știut năcăjiți și amărâți. Fiind din nou lângă El, pe toți cei osteniți și zdrobiți îi recomandă în sfânta Lui pază. Și nu se poate, ca un copil așa de bun ca Isus, ca și care altul mai bun nici n'a fost, nici nu va mai fi, să nu asculte de glasul duios al celei mai bune mame din lume.

De aceea, în ziua de astăzi o lăudăm pe Preacurata Fecioară Maria, fiindcă pentru vredniciile ei a ajuns la așa mare fericire, și o ferim. Dar ne ferim și pe noi știind, ce sprijin puternic avem în Ea pe lângă Dumnezeu și Fiul.

Ferim însă și mai mult pe acele suflete nobile, cari, luând pi'dă dela Preacurata Fecioară, nu râvnesc nici la comorile și bogățiile din lumea aceasta, nici la petrecerile cari turbură capul tineretului, și nu râvnesc la măririle și laudele acestei lumi, ci ca și Maria, slujesc numai lui Dumnezeu, și nu caută decât fericirea sufletească.

Azi e zi de bucurie pentru sufletele curate, și cu cât e un suflet mai curat, cu atât e și bucuria lui mai mare.

Așa e, și pe dreptul.

RUGĂCIUNE

de M. EMINESCU

Crăiasă alegându-te
Ingenunchiăm, rugându-te,
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie,
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire,
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară
O, maică preacurată
Și pururea fecioară
Marie.

Noi ce din mila sfântului
Facem umbră pământului
Rugămu-ne 'ndurărilor
Luceafărului mărilor,
Ascultă-a noastre plângeri
Regină peste îngeri,
Din neguri te arată
Lumină dulce, clară,
O, maică preacurată
Și pururea fecioară
Marie.

Evanghelia Duminicii.

Duminea XII după Rusali,
Mateiu 19, 16-26.

In vremea aceea s'a apropiat de Isus un tânăr oarecare, ingenunchind înaintea lui și zicând: „Învățătorule bune, ce bine voiu face, ca să am viața de veci?” Iară el a zis lui: „Ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, numai sângeur Dumnezeu. Iară de vrei să intri în viață, ține poruncile.”

Iată un tânăr, și încă de bun neam, — căci după sfântul evanghelist Luca el a fost un domn, poate prezident al vreunei sinagoge sau un membru al vreunui tribunal, — care până acuma s'a silit să țină cât mai bine legea lui Moisi, dar care nu s'a mulțumit cu atâta, ci a voit să se facă părtaș vieții de veci în împărăția lui Mesia! Isus îi face mai întâi observația, că bun este sângeur Dumnezeu, pentru că tânărul îl socotea pe Isus numai de om, și omul nu poate fi numit cu numele lui Dumnezeu care este înșasi bunătatea; iar apoi îi răspunde, că dacă vrea să aibă viața de veci, n'are decât să țină poruncile.

Zis-a lui: „Cari?” Iară Isus i-a zis: „Să nu ucizi, să nu curvești, să nu furi, să nu mărturisești strâmb. Cinstește pe tatăl tău și pe mamă-ta, și să iubești pe de aproapele tău ca pe tine însuși.” Zis-a lui tânărul: „Toate acestea le-am păzit din tinerețele mele; ce-mi mai lipsește încă?” Zis-a Isus lui: „De vrei să fii desăvârșit, mergi, vinde averea ta și o dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după mine.”

Isus îi înșiră tânărului cele mai de seamă porunci. Tânărul îi răspunde, că toate acelea le-a păzit din tinerețele sale. Și noi nu avem

pentru ce ne îndoi de adevărata celor spuse de acest tânăr. El însă simtea, cu toate acestea, un gol în sufletul său, un gol pe care voia să-l umplă prin cele ce va auzi dela marele dascăl. Și atunci Isus îi răspunde, că spre a intra în viața de veci e destulă împlinirea, cu credință, a legii, dacă însă vrea să ajungă la o desăvârșire mai mare, la cea mai înaltă treaptă a fericirii, de dincolo de mormânt, să-și vândă tot ce are, iar banii cari i-a căpătat în schimbul vânzării, să-i împărțească săracilor, și să meargă după dânsul, adică să i-se facă ucenic.

Iară tânărul, auzind cuvântul, s'a întristat, pentru că avea avuție multă. Iară Isus a zis ucenicilor săi: „Adevăr sic vouă, că cu anevoie va intra bogatul întru împărăția ceriurilor. Și iarăși sic vouă: mai ușor trece funia corabiei prin urechie acului, decât bogatul întru împărăția lui Dumnezeu.”

Tânărul acesta era foarte bogat și se lega prea tare de bogățiile lumii acesteia. De aceea s'a întristat. Când a auzit adică, cu ce preț mare se poate cumpăra desăvârșirea, i-s'a părut prea mare jertfa și s'a întristat. Isus, văzându-o aceasta, n'a pregetat a le spune ucenicilor săi, că bogății nu pot ajunge întru împărăția lui Dumnezeu. De aceea aduce asemănarea funiei de corabie, pe care unii tălmăcitori ai evangheliilor o înlocuiesc cu cămila. Precum nu poate adică intra funia cea groasă, cu care se leagă corabia de mal, sau un animal mare, asemenea cămilei, prin urechea unui ac, tot așa nu poate intra nici bogatul întru împărăția ceriurilor. Bogatul adică este prea de tot legat de lumea aceasta, și prin urmare nu se poate deslipi nici cum de ea. „Căci unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră”, zice Mântuitorul în altă parte.

Iară ucenicii, auzind, se mirau foarte, zicând: „Cine dară se va putea mântui?” Iară Isus, căutând, a zis: „La oameni aceasta este cu neputință, însă la Dumnezeu toate sunt cu putință.”

Vorba aceasta a Mântuitorului este de fapt groznică. Și ucenicii săi au înțeles întregă groznicia acestui adevăr. De aceea l-au întrebat cu îngrijorare: „Cine dară se va putea mântui?” Atunci le-a răspuns Isus cu multă bună-

tate, cele de mai sus, ceea ce înseamnă: Omul precum este el acum, numai din puterea sa, nu se poate deslipi de lume, și de iubirea către ea. Dară ceea ce nu poate face omul, numai din puterea sa, poate să facă cu ajutorul lui Dumnezeu. Așadară Isus îi mângâie pe ucenici, ca și când le-ar zice: „Dumnezeu vă va sta întru ajutor, dacă voiți serios să vă desbărați de lume și de iubirea ei.”

* * *

Bine ar fi, dacă și dintre fruntașii satelor noastre s'ar îngriji cât mai mulți, asemenea tânărului din sfânta evangheliie de astăzi, de cele sufletești. Durere însă, că cei mai mulți nu-și prea bat capul cu sufletul, ci numai cu cele pământești se gândesc. Și e rău așa. Că „ce-i va folosi omului de va dobândi lumea întreagă, iară sufletul său și-l va perde?” Chiar și aceea bine ar fi dacă fruntașii satelor noastre și-ar pune astăzi și ei această întrebare și ar merge la preoții lor ca să-i întrebe, asemenea tânărului pe Isus: „Ce bine voiu face, ca să am viața de veci?” Și preotul li va ști da fieștecăruia răspunsul cuvenit.

Al doilea lucru, pe care trebuie să-l învățăm din sfânta evangheliie de astăzi este, că bogățiilor le este aproape cu neputință intrarea întru împărăția ceriurilor. Și anume de aceea, pentru că cei mai mulți bogăți sunt de regulă și oameni șgârțici și fără de inimă. În schimb sunt unii bogăți, cari întrebuințează averea în scopuri de binefacere, zidind biserici, spitale, școli și alte așezăminte bune și trebuincioase pentru cei săraci, ori ajută pe cei lipsiți și nevoiași; cum au făcut o seamă dintre vechii boieri ai Moldovei și Munteniei, precum și vlădicii și canonicii bisericii unite. Unora ca acestora li sună cuvintele lui Isus: „La oameni aceasta este cu neputință, însă la Dumnezeu toate sunt cu putință.”

Nu vă lăpădați deci, dragi cetitori, de vechiul și bunul obicei românesc, de a fi milostivi. Desbărați-vă de prea marea iușă de argint și bunătați lumești, ceea ce în războiu și după războiu ați învățat, și nu este obicei românesc.

IULIU MAIOR.

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Gruia.

Gruia, când voia, era omul lui Dumnezeu, și iarăș, când voia, era omul dracului. A holțit multă vreme și trecuse de treizeci de ani, când s'a nsurat. Nici atunci chiar nu i-ar fi trântit prin cap să facă treaba aceasta, dacă nu i-ar fi tocat la ureche mamă-sa, Chiva, văduvă de douăzeci de ani. Fetele se feriau de el, se temeau, când îl vedeau mare, negru, greu cât un bivoli, ciolanos și cu niște ochi ce păreau că împung. Il ocoteau întocmai cum ai ocoli o vită împungătoare. El, iarăș, era scump la vorbă. Și avea un graiu gros, afund, de părea că și lui i-e silă. De jucat, cu fete, n'a jucat în viața lui. De aceea ș'a luat o văduvă, adică mă-sa i-a ales-o. El a dat numai din cap cătră femeie, înainte de cununie și a zis numai două cuvinte, privind-o boldiș: „Vrai tu?”

— „Vrau”, răspunse femeia Vuța, și cu aceasta s'a isprăvit. Popa i-a cununat într-o Duminecă, și Gruia s'a trezit că, pe lângă mă-sa, mai are o femeie în casă. Dar la ospăț făcea din mămăligă, după tiparul uriaș al palmei, niște gălătuși pe care-i înghița, de vâra groază în Vuța. Băuse mult, se turti rău, și începu să joace. Gândeai că se prăbușește pământul, așa cădea de greu, izbind cu

cizmele uriașe. Apoi, într'un târziu, asudat, luă pe lăutar cum ai lua un caer de lână subșuară, și jucă cu el, ținându-l strâns sub brațul greu.

Holba Țiganul din ochi, se văita, țipa în urmă... dar Gruia juca nainte, de ziceai că se prăpădește. Și nimenea nu cuteza să-l smulgă pe țigan, până ce Gruia, muiat, nu-l izbi într'un unghet.

Dacă ar fi întrebat acum pe Vuța: „Vrai tu?”, ea ar fi răspuns: „Mai bine mă spânzur”. Dar n'a mai întrebat-o nime...

Auzise ea că Gruia, dacă se mbată, e poamă rea. Dar Vuța n'a umblat prin crășme să-l vadă, iar când era treaz, Gruia era om al lui Dumnezeu. Strânsese câțiva crițarași, ajută pe mamă-sa și muncea toată săptămâna ca un bou. Duminea mai da câteodată pe la joc, dar așa numai ca să-i treacă vremea. Câtva timp șade ca un moș bătrân? Gruia mormăia ceva era mare petrecanie în sat. Veniseră niște voi-nici din satele vecine, niște lătureni. Flăcăii apoi jocul în șura unui Român. Gruia nici nu bea, nici nu jucă; sta răsturnat pe niște fân. Veniră flăcăii, mai unul, mai altul, să îndemne și pe Gruia, pentru ochii străinilor. El a mormăit ce-a mormăit, apoi, întorcându-se, deodată îl umflă pe unul, ieși cu el pe brațe, și-l svârli

pe acoperișul șurii. De atunci nu l'a mai vădemnat nimenea la joc.

Dar Vuța, acuma femeia lui, pe atunci era femeie năcăjită, cu trei copii, și cu'n bărbat bolnăvicios, n'avuse vreme să cerce peticile lui Gruia.

Iar acum, deodată, a dat de dracul. Gruia nu-i zicea o vorbă legănată, o privea ca pe o străină, și în răstimpuri se uita la dânsa cu ochii cruciși, gata să împungă. Gruia n'a băgat mâcar odată: „Miere, hai la biserică... muiere, hai pe uliță... muiere, na bani și adă o cută de vin... Ferească sfântul! Aveau faină, aveau verdețuri, aveau slănină și untură râncoasă. Facă Vuța mâncare, de aceea-i muiere... Când se tăia în sat carne de vită, la două-trei săptămâni odată, Gruia mergea singur și cumpăra un chil. O învălea în hârtie, venia acasă, călta un vas, ș'o puneă să se frigă. El ședea pe vatră și fuma, până se frigea carnea. Apoi, chema pe mă-sa și începeau să mănânce. La femeie se uita cruciș, îmbozându-și sprâncenele și foase, și Vuța eșia ca arsă, în curte. Când făcuse întăia oară așa, Vuța a gândit că gura mește, ori că-i beat. Dar când a văzut că aceasta are să fie lege la ei în casă, n'a putut răbda să nu-i zică:

„Ptii, ucigă-te crucea, drace, d'apoi om îmi erai tu?”

Gruia n'a zis nimic. Altădată poate ar fi zis ceva. Dar când mânca, să-l fi tocat în cap cu maiul și n'ar fi scos o vorbă.

Cum stă lumea și țara?

Zece ani dela intrarea României în războiu.

La ziua adormirii Preacuratei Fecioare Maria (St. Maria cea mare) se împlinesc 10 ani de când România a intrat în război. Alături de Franța, Anglia, Italia și America a pornit la război pentru împlinirea visului nostru strămoșesc.

Desrobirea de sub jugurile străine avem s'o mulțumim hotărârii celei luminate a conducătorilor țării, cari în frunte cu M. S. Regele Ferdinand au chibzuit în chipul cel mai norocos, de partea căror puteri trebuie să se alătore dorobanții și vânătorii României.

Războiul s'a pornit cu cele mai frumoase nădejdi de biruință. În câteva zile armata română a trecut în sbor de vulturi manții înfricoșatei granițe a Carpaților, cucerind rând pe rând orașele și satele ardelenene și bănățene. Era o bucurie în întreg Ardealul cum nu s'a mai auzit niciodată pe aceste plaiuri. Sufletele românești săltau de bucurie iar ale dușmanilor noștri erau măhnite și desnădăjduite. Ceasul cel mare sosise mai curând de cât au crezut stăpânii noștri de veacuri.

Soarta noastră nu mai era din aceea clipă atârnată de voința și puterea lor. În ziua înfăptuirii marelui nostru vis am uitat par'că toate suferințele noastre din trecut. Lacrimile cari ne-au brăzdat de mii și mii de ori obrazii ofiliți, au săcat de tot. Nu ne mai aduceam aminte de nimic din trecutul pătimirii noastre, par'că un vâl neguros a cuprins toate amintirile noastre triste. Eram numai râs și voie bună. Veseli și senini ca la zilele de mare praznic. Nici nu puteam fi altfel!...

Vremurile grele, de restrîște preste cari am trecut cu toții și noi cei de din-

coace și frații de dincolo, nu neau abătut. Nădejdea nu ne-am pierdut-o!

Visul strămoșesc s'a înfăptuit. Intrarea în război la 15/28 August 1916 — acum 10 ani, s'a însemnat cu litere de aur în cartea neamului nostru întregit pe vecie în hotarele României mari de azi.

O mare biruință a Românilor din județul Târnava Mică.

Marți în 10 August s'a făcut alegerea consiliului județan din Târnava mică. Era vorba ca în acest consiliu să se aleagă mai mulți unguri și sași. Partidele românești însă au ajuns la înțelegere și astfel au făcut o listă curat românească, și au trântit lista ungarilor și a sașilor.

Prefectul județului nostru a dat dovadă de o mare înțelepciune și cinste, ceea ce îi servește spre laudă.

Prin votul lor, Românii fărăosebire de partid au înțeles să se scuture de unguri și de sași, cari ne-au făcut atâtea amarăciuni la alegerile trecute. Președinte al consiliului județan a fost ales d. Dr. George Borșan, notar public în Blaj. Vicepreședinți: Dr. Ioan Bianu, avocat în Blaj (naționalist) și Dr. Nicolae Antonescu, prim medic județean în Dicioșanmărtin (independent). Secretari: Dr. Aurel Muth (liberal) și Vasile Moldovan (averescan). Chestori: Dr. Victor Morariu (averescan) și Iuliu Szatmári (partidul unguresc).

De raportori au fost aleși: În comisiunea administrativă-financiară d. dr. Victor Macaveiu, președintele partidului național din județ, dl Grigorie Șimon fost primpretor (independent), dl Alexandru Maior, director de bancă (averescan), dl Vasile Moldovan, preot, (averescan), dl dr. George Sărăndean, (averescan). De su-

pleanți au fost aleși dl Ștefan Dragoș, primarul Blajului (liberal), dl Nicolae Mărza, meseriaș, (independent), dl Traian Novac, (averescan), dl dr. Ioan Sâmpălean (naționalist), dl dr. Aurel Muthu (liberal). În consiliul orașului Blaj au fost delegați în calitate de consilieri de drept d. dr. Ioan Sâmpălean, canonic, (naționalist) și dl Traian Novac, comerciant (averescan).

Frământările din „Liga apărării naționale creștine“.

În »Liga apărării naționale creștine« de sub conducerea profesorului A. C. Cuza au izbucnit mari neînțelegeri între conducătorii ei, din pricina cuvântării rostită de dl prof. A. C. Cuza la discuția mesajului. Din acel prilej președintele »Ligii«, dl A. C. Cuza, și-a dat pe față gândurile, arătându-se aplecat să sprijinească guvernul, laudându-i cărmuirea și atacând pe toate celelalte partide din opoziție.

Din această pricină, unul dintre cei mai de seamă dintre fruntașii »Ligii«, prof. Ion Zelea Codreanu, s'a pus în fruntea nemulțămiiților și, cu ajutorul tinerimei, voește să delătore dela conducere pe prof. Cuza, și conducerea »Ligii« să se încredințeze unui comitet, care nu va putea săvârși împreună așa mari greșeli politice, de felul celei săvârșite de către prof. Cuza, fiind singur la conducere.

Neînțelegerile dintre fruntașii »Ligii« nu s'au putut potoli și nici nu sunt nădejdi, că s'ar putea ușor readuce pacea și bunaînțelegerea în tabăra învrăjbită, până când prof. Cuza nu-și va lămurii deplin ținuta sa politică față de guvernul generalului Averescu.

Deocamdată lucrurile n'au ajuns de tot la cușite, dar nu sunt departe! Situația se va lămurii deplin în săptămâna viitoare. Pe ziua de 15 August membrii »Ligii« sunt chemați în congres la Putna, din prilejul desvelirii monumentului poetului Eminescu și acolo vor avea ocazia să-și spună lămurit gândurile și unii și alții.

Vuța vedea acum de unde-s crițarașii pe cari i-a strâns bărbatu-său cât a fost tânăr. Toată săptămâna, și chiar două-trei săptămâni, una după alta, trăiau cu verdețuri, și când cum-păra carne, de multeori Gruia nici pe mamă-sa n'o chema la masă.

Dar, dela o vreme, femeia s'a obișnuit cu el. De bătut, n'a bătut-o niciodată. Atât numai că se mai uita câteodată la ea cruciș, ca un bivol, când vede roșăță mare înaintea sa.

Și, mai ales, Vuța avea pace. Celelalte vecine, unde nu se sfădeau, melițând toată ziua din gură, unde nu se batjocoreau, ca țigancele. Dar ei nu-i zicea nimenea nimic. Chiar să le fi greșit cu ceva, o luau pe Vuța cu binișorul și vorbeau cu ea domol. Vezi c'odată, mai de demult, Gruia a prins vre-o șeșe femei în jurul Chivei, mamă-sa. O ciorăiau... curat cum injură ciorile pe uliu, și-i croncănesc să-i amuțescă. Și deodată, iată numai că le calcă Gruia pe nesimțite. Șeșe au fost? Pe toate șeșe le-a prins în două mâni, ș'a pornit cu ele. La fiecare poartă vecină alegea pe câte una din grămadă și-i făcea vânt peste îngrăditură. Și cum zvârlea câte una, zicea: „Na, cățea!“ Și, după ce s'a scuturat de toate a zis: „Na, cățelelor, vă place?“

Deatunci ceartă, sfadă, în jurul curții sale, nu s'a mai pomenit.

Așa Vuța a trăit în pace până odată. Odată, la vre-o doi ani după eunomie, s'a întâmplat că pe jidovul satului și încă pe vr'o trei

feciori din sat i-au aflat, într'o dimineață, oamenii, bătuți turtă, mai să-și deie duhul, sub podul de pe Valea rea. Românașii bătuți dormeau adânc, părea, că le-a făcut bine bătaia; jidanul, însă, tot deschidea, cu spăimă, ochii de mătă, și iar îi închidea, și răsufla rupt cu scârțituri, ca și cum i-ar fi fost încheiat pieptul din hârburii de blide. Zicea câteodată, șuerând: „Oi vei, oi vei!“

S'a făcut zarvă mare. Au venit jandarmii, au ieșit comisii, ca să cerceteze. Din gura jidanului nu putură scoate nimic. Nu știa cine l'a schilodit. Se jura pe prorocii lui, pe lege, pe barba lui, pe balabustă, pe copii. Nu știe, și nu știe.

„Bine măi omule, zicea comisia, dar trebuie să fi văzut pe acel care-a dat mai întâi în tine.“

— Nu văzut, domnule.

— Cu ce te-a lovit? Cu săcurea, cu toporul ori cu ce?

— Nu știi, domnule.“

Feciorii cei bătuți, pân' îl întrebau pe jidan, se înțelegeau încet ce să facă.

„Nu spunem“, zicea unul.

„Ba spunem“, zicea al doilea.

„Cum dracul să spui, mă?“ se necăjea al treilea.

În sfârșit își luară inima în dinți, să spuie.

„Cu ce a dat, voinice? Cu securea?“

— Cu pumnul, domnule.

— Nu se poate cu pumnul!

— Ba da, domnule, cu palma și cu pumnul... pe urmă nu știu, poate că și cu cizma.

— Și cine-i acela?“

Cei trei, ținându-se de coaste, se mai priviră odată în ochi.

„Gruia, domnule“, ziseră toți într'un glas. Și s'au dus jandarmii să-l aducă pe Gruia. Jidanul se ghemui într'un colț, în sala primă-măriei, și, tremurând, aștepta.

Gruia nu se împotrivi. Îl și durea greu capul și nu putea dormi acasă. Cei din comisie se traseră încet după masă, și-l întrebă:

„D-ta ai bătut pe oamenii aceștia?“

— Așa se vede, că eu.

— Se vede c'am fost beat“, zise Gruia, frecându-se la ochi. Apoi privi prin sală, văzu pe cei trei feciori, văzu pe jidan, și dintr'odată își aduse aminte de toată pățania.

„Dar is bătuți greu?“ întrebă el.

„Era mai să-i omori. Ce-ai avut cu ei?“

— A naibii treabă!... Eu n'am vrut să-i omor... Am vrut numai să-i trag o sfântă de bătae.

— Cui?

— Jidanului!

— D'apoi pe cei trei?“

Gruia se uita la feciori și nu înțelegea.

„Pe aceia nu i-am bătut eu!“

— Dar cu crășmarul ce ai avut?

— Asta-i altă socoteală“, zise Gruia. Și n'a mai spus o vorbă legănată.

De prin celea țări străine.

Bolșevismul a ajuns pe povârniș.

In sfârșit începe a se distrăma și bolșevismul. Doar Dumnezeu nu bate cu băta, și nu poate suferi până-n sfârșit ca câțiva jidani, să zicem chiar 600 de mii, să împărătească asupra celor 150 de milioane de dreptcredincioși, cum își zic Rușii.

Impărăția bolșevicilor începe a se împărechea. In sânul partidului bolșevic sunt două mari fronturi, unul mai moderat, condus de Stalin, și altul mai turbat și mai revoluționar, condus de jidanii Zinowiew (Apfelbaum) și Trotzki (Braunstein). Aceștia doi din urmă au de gând să facă Leningradul, fostul Petrograd, de capitală a Bolșeviciei și să înlăture, cu puterea, guvernul din Moscova. Stalin însă a băgat de seamă ce i-se pregătește și l-a arestat pe Trotzki. Dacă-i va succede să-l aresteze și pe Zinowiew, deocamdată el rămâne stăpânul Bolșeviciei. Dar se poate întâmpla ca Zinowiew să fie mai tare și el să aresteze pe Stalin.

Orice s'ar întâmpla, una e sigur, că bolșevicii nu și-au putut ajunge scopurile. La 1917 gazeta lor de căpetenie, Izvestia, scria: *»Rusia, Rusia, tu ești Mesia cea nouă! In tine și prin tine e mântuirea omenimei! Cu grelele tale labe aziatice vei sfărâma Europa îmbătrânită și vei impune lumii întregi legea ta!«* Și mai departe: *»Focul revoluționar se întinde în Europa. La Zürich (Elveția) a izbucnit revoluția. Orașul e încunjurat de trupe. Neorândmeli grave la Lyon și Paris. — Asia se mișcă. — Sovietele s'au constituit în Indiile engleze. — Revoluție la București, la Washington, la Londra și așa mai departe.«* Și azi, după opt ani de împărăție bolșevică, iată că bătrâna Europă a rămas bătrână și cuminte, iară Bolșevicia începe a se descompune și a se împărechea, pentru că

a ajuns pe povârniș, și va trebui să se prăbușească, oricât ar împiedeca-o Apfelbaumii și Braunsteinii bolșevici.

Știrile mai noi spun, că revoluția se întinde ca un pârjol în toată Rusia. Armata revoluționară a trecut de partea lui Trotzki și a plecat spre Moscova s'o cuprindă. Țărănimea s'a răscolit și ea, fiind adânc nemulțumită de stăpânirea bolșevică. Țăranii ar vrea să se scape de bolșevici și să se schimbe cărmuirea bolșevică cu una republicană și democratică.

Dar sovietul comisarilor poporului, în fața primejdiei care-i amenință stăpânirea, a luat cele mai aspre măsuri de înăbușire a revoluției, încercând în sânge orice mișcare de nemulțămire a țăranilor ori a soldaților. Cu toate acestea revoluția cu greu va putea fi înăbușită. Se știe, că revoluționarii ar fi ucis pe Stalin, urmașul lui Lenin. Ba se vorbește și de uciderea lui Zinowiew, fruntașul bolșevic, din pricina căruia s'a iscat revoluția. Până acum n'avem însă știri sigure. Așteptăm amănunte noi.

Inarmările Angliei.

Liga Națiunilor a întocmit o statistică, după care nici o țară nu cheltuiește atâta pe inarmări ca Anglia. Ce e drept că ea este și cea mai puternică țară a lumii, având cele mai multe colonii. În milioane de lire șterline (o liră șterlină este cam 1000 de Lei) Anglia cheltuiește la an pe inarmări 114, Statele Unite ale Americii de Nord 110, Franța 51, Japonia 43, Rusia 38, Italia 31 și Germania 21 milioane lire șterline.

Visul Sârbilor.

Sârbii au un bărbat politic, cu numele Ștefan Radici, care este șeful partidului țărănesc din Sârbia. Acest bărbat a fost până de curând ministru, dar, în urma unei neînțelegeri, l-au dat afară din minister, și

l-au constrâns ca două luni să nu facă nici o politică și să nu țină nici o adunare populară.

Trecând cele două luni, Ștefan Radici a început din nou să țină adunări și să spună, oă întreagă politica sârbească nu plătește o zală. Părerea lui este, că în peninsula balcanică nu poate să fie decât un sângur stat slavonesc: Iugoslavia. Acest stat însă încă nu este întregit pe deplin. Mai lipsesc din el Bulgaria, Sârbii, Croații, Slavonii, Bosniecii și Bulgaria sunt un sângur popor, care trebuie să formeze un sângur mare stat. Acest stat însă nu poate trăi fără legături cu Rusia, mama slavilor. Chiar de aceea Iugoslavia trebuie să facă înțelegere cu Rusia, orice guvern ar avea aceasta.

Gândul lui Ștefan Radici poate să ajungă odată împlinit. Și atunci România va fi încunjurată din trei părți de patru mari țări slavone, de Rusia, Cehoslovacia, Polonia și Iugoslavia și numai de o parte de Ungaria, cu care va trebui să trăiască în cea mai bună prietenie.

Ce mai zic Ungurii din Ungaria.

Ei sunt precum îi cunoaștem. Nu s'au schimbat cătuși de puțin. Visul lor, ca Ungaria să fie mare cum a mai fost, având de rege pe micul Otto, feciorul cel mai mare al fostului împărat Carol și al fostei împărăteze Zitta, nu i-a părăsit. Grofii și baronii ungarilor i-au făcut o gardă de onoare lui Otto, gardă din care fac parte cei mai de seamă grofi și baroni din Ungaria. Ei i-au făcut micului Otto o căruță anume, la o mare fabrică din Ungaria, și i-au dus-o în orașul Lequeitio din Spania, unde se află exregina Zitta. Năcazul e însă, că numai grofii și baronii țin așa de mult la Otto, poporul unguresc și talpa țării, țărănimea, nici nu vrea să audă de Habsburgi.

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI“

A robii șase luni de zile, ș'a venit acasă tot așa de negru, tot așa de tare.

Jidanul, când simți că s'a întors Gruia, îndată i-a și suflat la ureche: „Bade Gru, io nu-i spus. Să mă bată pe mini Dumnezeu meu, di spus. Spus ficiorii“.

Dar Gruia nu le-a mai purtat Sâmbetele pentru aceasta. Își aducea numai aminte, că el, în noaptea primejdiei, seara, s'a înțeles cu cei trei feciori să bată pe jidan, să-l scarmene de barbă, ca pe un țap, pentru că, ziceau ei, vindea băuturi otrăvite creștinilor. Știa că cei trei flăcăi plățiseră vinul în seara aceea. Mult vin!... Și-l îndemnau mereu... Și el a băut atunci ca un nebun, până a început să-i ardă ochii și să s'aprinde tot, ca într'un cuptor. Atunci a intrat în dugheană, l-a luat pe jidan subsuoară și a ieșit afară cu cei trei feciori, în noaptea târzie. Nu era pui de om, și jidanul simțindu-se în ghiarele ursului, nu zicea nici măc de frică. Au mers sub podul de pe Valea rea, și-a început să-i care lui Ițic ca cu lopata. Dar Gruia, la băut, era prost rău. Că dacă se înfierbânta odată, ar fi tot dat. Jidanul însă se rostogoli grabnic ca un țap, ș'atunci Gruia s'a apucat de cei trei, și i-a îmblătit. În urmă s'a dus acasă și s'a culeat.

În vremea cât a fost Gruia la răcoare, femeia sa Vuța, a dus-o cam rău. Nu mai avea liniște. Când o femeie, când alta, i se acula 'n cap, s'o scarmene: ba că Gruia-i așa, ba că-i tâlhar, ba că-i ucigaș. Vuța nu zicea nimic, și

aștepta să-i sosească bărbatul. Dar când l-a văzut încrunțat, nu i-a mai spus nimic, ci căuta să se obișnuiască iar cu el. În cele șase luni cât nu l-a văzut, se desvâțase de înfățișarea lui; îl privea ca pe un străin.

Și s'a obișnuit curând, căci Gruia, treaz, era omul lui Dumnezeu; numai beat era omul dracului.

La lucruri grele, la ridicături, pe Gruia îl căuta tot satul. Când era de pus vr'o piatră la moară, când, vara, se ducea mașina de treierat dela o casă la alta, toamna, când încărcau oamenii carele cu butoaie și buți de must, pentru ca să-l ducă la oraș, Gruia era chemat de tot satul. De un capăt prindea el, de-un capăt zece. Și i-se umflau vinele pe grumazi, pe mâni, în cap, de se păreau că sunt niște sfori. Dar, dacă bea, să nu-i fi zis o vorbă împotriva, că da cu pumnii în pereți de pica tencuiala. Și oricine ar fi fost, dacă avea ceva de isprăvit cu Gruia, mergea la el dimineața, când întotdeauna era treaz. Primarul, notarul și toți țineau legea aceasta.

Dar, când se apropia postul mare, Gruia se 'mbăta des. Apoi în ziua cea dintâiu a secului, se spăla în gură, se spăla cu cenușă, și toate pasesimile, nu-și mai punea piciorul în crâșmă. Mergea la biserică regulat, se răzima de-un perete, și nu se mai mișca până nu împărția popa anafora. Atunci pleca greoi, călcând rar și îndesat, cu capul umilit, plecat în piept, și-și lua bucătura.

Când se spovedea, tremura ca un copil. Li era grozav de frică de iad și de muncile veșnice. „Da părinte, — zicea el — nu-s om rău... Nu de loc. Eu ce fac? Eu muncesc. Eu ce fac? Eu îmi zic rugăciunile. Eu ce fac? Eu îmi văd de casa mea... Umblu eu după mueri streine? Injur eu de lucruri sfinte? Fur averea altuia? Din partea asta, dac'am făcut, să nu mă ierte Dumnezeu. Și să vezi, eu în Vinerea patimilor nu pun nimic în gura mea toată ziua. Eu ce fac în Vinerea patimilor? Eu încuiu poarta, eu încuiu casa. Și stau în casă toată ziua. Nu mînc, nu beau, nu vorbesc cu nimenea, ci mă rog la Domnul Hristos... Eu așa cinstesc Vinerea patimilor“.

Iar dacă preotul îi arunca în față beția, tăcea, tușea înădușit și făcea: „hm, hm!“

N'au trecut cinci ani, de când s'a însurat, și i-a murit și muerea și mama-sa, Chiva. Acum i-se ura de moarte. Sta mai mult în crâșmă decât acasă. Ce să facă acolo singur?

Și pe vremea aceea, la niște păduri dintr'un sat vecin, se făceau tăieturi mari. Plecau oameni mulți și de-aici, ca să facă bani. Era însă muncă grea: stejari groși, fagi puternici, trebuiau coboriți departe, până la drumul de fier.

S'a dus și Gruia, și făcea bani. Dar, după ce se strănsese multă lume acolo, iacă numai că la poalele pădurii, aproape de drumul de fier, răsări o crâșmă, și'n crâșmă se'nvârtea o jidancă, grasă ca o rață îndopată, și-o fetiță de vreo cincisprezece ani. Fetiței îi zicea Suli.

Luptă împotriva pocăiților.

— Statul nu-i mai împrăstie cu jandarmii, ci trimite teologi ortodocși la sate, ca să discute cu ei. — Dar pocăiții nu se pot stărpi numai prin preoți buni. —

până de curând statul nostru lupta împotriva pocăiților, cu jandarmii. Se auzia că în cutare sat s'a ivit un pocăit, se trimiteau jandarmii. Aceștia îl dețineau, le croiau douăzeci și cinci, și-i încuiau, le dresau apoi proces verbal și-l judecau la temniță.

În curând s'a văzut că astfel nu se poate ajunge la izbândă, pentru că pocăiții, în loc să scadă, se înmulțeau. Ajungând acum secretar general la ministerul de culte dl Nichifor Crainic, un foarte de seamă scriitor și ziarist, a găsit că ceea ce se făcuse până acuma împotriva pocăiților este curată nebunie, pentru că cei bătuți și întemnițați se arătau mai târziu înaintea pocăiților ca martiri, și aveau de zece ori mai mare trecere.

Dl Crainic, ca om cu minte ce este, a chemat la sine pe studenții în teologie ortodocși și le-a arătat marea primejdie ce amenință credința ortodoxă, rugându-i, să meargă la sate, să se amestece printre pocăiți și să vadă cu ce arme luptă aceștia, cum predică, cum trăiesc, cum se poartă față de credincioșii lor. Și apoi să facă și ei așisderea. Deocamdată acești teologi vor cutiera două eparhii, a Aradului și a Hotinului.

Idea dlui Crainic este, la toată întâmplarea, mult mai bună ca a guvernelor trecute, dar nici aceasta nu va duce la scop.

Pocăiții se înmulțesc adevărat mai ales acolo, unde preoții sunt păcătoși, nu-și văd de parohii ci de avere, trăiesc o viață scandalosă și numai tund turma cuvântătoare, dar la pășune bună nu o duc. Unde preotul este preot, nu econom sau sfârnar, pocăiții nu se înmulțesc. Așadar viața preoților răi trebuie schimbată. Iar întrucât nu se poate schimba, trebuie mutați din parohii. Și cum cei mai mulți preoți ortodocși sunt mai ales economi și sfârnari, și numai Dumineca preoți, și atunci numai la biserică,

nu e mirare, că pocăiții se înmulțesc mai ales în satele ortodoxe.

În satele unite, îndatăce se aude că este vreun pocăit, preoții scriu la mitropolie, care trimite misionari. Aceștia țin misiuni sfinte și astfel credincioșii se întăresc în credință și nu mai trec la pocăiți. Iară pentru îndreptarea vieții preoților I. P. S. mitropolit și P. S. S. episcopi uniți chiamă în fiecare an preoții la mitropolie și la vladicii, și-i pun la post și la pocăință aspră, ca să se întoarcă dela păcatele lor și să se gândească la marea slujbă a preoției. Astfel noi uniții, fie zis într'un ceas cu noroc, nu ne temem tare de pocăiți.

Neuniții nu sunt în stare să facă ceea ce facem noi, pentru că s'au despărțit de piatra credinții, și astfel se apără de pocăiți prin jandarmi și mai nou prin teologi, dar nu vor isbuti oricât se vor trudi. Biserica nu se susține cu bani, cu șmecherii, cu jandarmi și cu teologi plătiți bine de stat, nici cu jugăre de pământ și cu preoți făcuți la repezeală, — ci cu cinste și omenie, cu rugăciuni, cuminecări și preoți după inima lui Hristos, de cari neuniții nu prea au.

De altfel de o vreme încoace până și marile ziare încep să se ocupe cu religia. A început-o „Cuvântul” dela București, iar acuma o continuă „Universul”. Aceste ziare însă nu sunt în stare să înlocuiască pe preoții cei răi, pe cari li fabrică ortodocșii în câte 5—6 săptămâni și cari sunt orice voiești, numai preoți nu. De călugării lor nu mai vorbim, căci sunt de batjocura tuturor.

Pocăiții au preoți buni, cari nu numai că știu Scriptura de rost, dar și trăiesc o viață cinstită și profească. Cum se vor măsura cu aceștia preoții ortodocși, făcuți din cece erau pregătiți ca să fie cantori la noi și din jandarmi și tot felul de gozuri.

Pocăiții pot deci dormi liniștiți, au scăpat de bătăile jandarmilor, pe teologii dlui Crainic li bat cu cunoștința Scripturii și cu viața lor destul de cinstită ori cel puțin fari-saică. Pocăiții nu se tem numai de preoții noștri cei buni, și asta o și mărturisesc cu orice prilej, dar mai cu seamă se tem ei de sfințele misiuni, despre cari am vorbit în rândul trecut.

A murit „Împăratul” Saharei.

— Cum a apucat la avere. — Intemeiază capitala „Noua Troie”. — Francezii li aprind capitala. — Moare omorît de soția sa, care îl teme. —

Poate că ați auzit, încă înainte de războiu, vorbindu-se despre împăratul Saharei. (Sahara se numește pustia aceea mare din Africa, mai mare cam de zece ori decât România, unde nu plouă aproape nici odată, e acoperită toată cu nisip, pe unde trăiește împăratul animalelor, (leul), și pe care n'o poate străbate decât numai cămila). El se numia Jacques Lebaudy și era un american foarte bogat, care și-a câștigat o avere ca'n povești, la jocurile de bursă. (Locul, unde se adună marii bancheri, pentru ca să vorbească despre cum se plătesc banii diferitelor țări și acțiunile diferitelor bănci mari). După ce și-a câștigat averea cea mare, a început să o cheltuiască din greu, dar mai cu seamă îi plăcea să-l țină lumea de om mare și să vorbească despre el toate gazetele.

Într'o bună zi îi vine idea, ca să împopuleze toate ținuturile pustii de pe globul pământului: Se gândise mai întâi la ținuturile dela cei doi poli ai pământului, dar văzând și el că aceasta este cu neputință, îi veni în minte deșertul Saharei, pe care și-a pus în gând să îl transforme într'o frumoasă grădină, acolo apoi să facă o mare împărăție, al cărei împărat, bine înțeles, avea să fie chiar el.

Puse deci ingineri, bine plătiți, să-i facă planuri peste planuri, cum ar putea el să aducă prin acele ținuturi pustii, râuri și cum să le lege împreună cu canale. Având planurile în buzunar se rugă, când de francezi, când de englezi, când de americani, să-l sprijinească în aceste gânduri ale sale, dar pretutindeni i-se nchideau ușile. Atunci se hotărî să facă el de el începutul. Și de fapt a zidit un oraș de lemn, în mijlocul pustiei, căruia i-a dat numele de „Noua Troie”. Aceasta avea să fie capitala noii împărății. În orașul acesta locuiau oameni plătiți de „împăratul Lebaudy”, dar arabii cari străbat aceste pustietăți au prădat în ne-numărate rânduri capitala, până ce în sfârșit francezii i-au trimis vorbă „împăratului”, să nu

Din când în când, la sărbători, se abătea și câte un țigan pe la crâșma aceea. Se strecura înăuntru, își scotea cetera de sub haina ruptă și începea... Și mulți bani s'au prăpădit în iarna aceea aici, în crâșmă. Jidanca se îngrășa par'că și mai tare, îi rourase unsoarea și prin pelița obrazilor, iar Suli râdea totdeauna ca o drăcoaică.

Gruia venise des să-și ude gâtul. Dar peste săptămână nu sta mult; nici preț de-o jumătate de ceas. Altădată nici atât. Intra și eșia, ea și când ar fi dat numai bună ziua la cei dinăuntru.

Duminecile însă, și la sărbători, bea mult. De multeori își bea plata de pe o săptămână întreagă. Și câștiga mult. Ca trei de ceilalți.

El zicea așa: mamă nu-i, muere nu-i, copii nu-s, nu-i nici biserică, ce să faci în pustietatea asta? Și s'apuca de înghițit, de-ai fi gândit că nu se mai satură.

Odată patru săptămâni n'a băut nimic; dar după patru săptămâni, Dumineca, a intrat de dimineată în crâșmă, ș'a început cu spirt. Pe la amiază, când a venit ceterașul, trecuse la vin. Și cum a sosit Pinteș, l-a luat lângă el, și l-a scuturat odată de-i pocniră toate oasele țiganului.

„Să-mi zici, măi, că astăzi vreau să petrec strâns. Mi-am strâns banii de pe patru săptămâni... toți trebuie să-i beau astăzi. Da' și tu să bei, că de unde nu, te ia mama dracului”. Bău țiganul și începu să cânte. Gruia,

singur la masă, a tot ascultat, a tot ascultat, a tot băut, a tot tăcut. Pe la ojină s'apucă Gruia de joc. Și sare și se frământă, și izbește poddelele, de se cutrămură toată crâșma jidanței. La obraji era vânăt. Asudase puțin și începu să găfă. Deodată se opri, se repezi, apucă pe țigan în dinți, și jucă mai departe. Toți se îngroziră, toți se fereau, nimenea nu cuteza să meargă să scape pe țigan. Gruia se înfierbântase rău; nimenea nu-l mai văzuse în așa hal.

Într'un târziu scăpă pe țigan, rămăsese în dinți numai c'o bucată din cămașa faraonului.

În crâșmă era liniște de moarte. Departe, se auzea vuetul trenului de marfă.

Gruia se apropie de oameni. Abia mai vedea, și nu mai cunoștea pe nimeni.

„Cine se prinde cu mine, mă, vine vr'unul să se bată cu mine?”

Liniștea se făcu și mai mare, și mai chinuitoare. El răzni:

„Măi, cu mine să nu se prindă nimenea, că-l zdrobesc.”

Măi, cu mine să nu se prindă nimenea, că eu și mașina o opresc în loc. Ce vreți voi? Ce ziceți? Nu credeți? Stați că vă arăt eu!”

Și eși ca o furtună pe ușă afară.

De multeori, când se îmbăta, se lăuda că el oprește trenul. Dar niciodată n'a mers până acolo. Nu-l țineau picioarele.

Dar acum Gruia, afară, cu capul în piept, ca un taur infuriat, alerga spre drumul de fier.

Când eșiră oamenii din crâșmă, Gruia era lipit

de un stâlp de telegraf, iar trenul se apropia găfâind, holbând ochii săi mari roșii. Gruia pân-dea după stâlp, ca și când ar aștepta un dușman. Nu l-au observat mașiniștii. Cei dela crâșmă alergau, făceau semne, dar cei dela cărma locomotivei nu-i luau în seamă. Li văzuse de multe ori beți, răcnind acolo afară. Și când mașina veni aproape, Gruia sări între șine, și se aruncă asupra locomotivei, ca asupra unei dihanii. Mașina fluieră, dar când se opri, din Gruia nu mai rămăsese întreg decât pălăria, care-i zburase departe, într'un șant.

ION AGÂRBICIANU.

Bleții advocați dela Budapesta. E aproape de necrezut ceea ce cetim în gazetele ungurești despre advocații dela Budapesta. Sunt adevărat astăzi în Budapesta nu mai puțin de 3 mii de advocați, dintre cari însă abia 7 sute sunt în stare să-și câștige pâinea de toate zilele, ceilalți fiind siliți să-și câștige banii de lipsă pentru trai ca agenți pe la negustori, ca voiajori (ceice îmbie tot felul de mărfuri) și ca mijlocitori. Iată, după cea mai nouă arătare, cum trăiesc advocații dela Budapesta: Dintre cele 3000 de advocați 20 câștigă la an câte 600—1200 de milioane coroane ungurești, 40 câștigă câte 400 milioane, 200 câte 250 milioane, 400 câte 180 milioane. Ceialalți sunt petritori de foame.

mai facă prostii, și au trimis câțiva soldați cari i-au aprins capitala.

Lebaudy s'a supărat rău când a auzit despre cele întâmplare, l-au mângâiat însă supușii săi, cari i-au spus, că el și-a ajuns scopul, pentru că este sângurul muritor căruia un guvern puternic, ca cel francez, i-a trimis scrisoare, recunoscându-l astfel de „împărat“.

Împăratul Saharei, că așa își zicea el de atunci încoace, s'a mutat atunci la Londra. Acolo și-a închiriat cel mai minunat hotel, și a trăit, petrecându-și o viață întreagă.

Uitasăm să vă spun însă, că împăratul s'a și însurat și că ducea o viață cu adevărat împărătească. Dar n'a avut noroc până la sfârșit. Împărăteasa îi era adecă foarte geloasă. Il temea de frunză și de iarbă. În zilele trecute împărăteasa l-a luat din nou la hop, mai știu eu a câtea oră, și l-a certat ca pe un țigan. Bietul împărat s'a jurat în fel și formă că este nevinovat și că-i este credincios. Dar împărăteasa a scos atunci din sân câteva scrisori scrise de împăratul te miri cărei ibovnice, apoi a luat un revolver și l-a împușcat.

Zilele trecute s'a vândut la New-York moșia împăratului cu nu mai puțin de 7 milioane de dolari.

Știrile Săptămânii

Maiestatea Sa Regina la Sovata. Vineri în 30 Iulie M. S. Regina Maria a sosit la Sovata, la scâlzi. A fost așteptată de lume multă, în frunte cu doi generali, comandanții trupelor din Târgumureș și Cluj, și de D-na Lapedatu, soția D-lui ministru Ion Lapedatu. Cu toată vremea ploioasă, a doua zi, Sâmbătă, Maiestatea Sa a făcut baie, des de dimineată, în lacul „Ursului“. Apoi a făcut o plimbare cu mașina, fiind întâmpinată pretutindeni cu flori.

A treia vizitație canonică a Presfințitului dela Gherla. În ziua de 22 August neobositul episcop al Gherlei, Preasfințitul Dr. Iuliu Hossu, își începe a treia vizitație canonică. Va vizita următoarele parohii:

- August 22 Cetan (sfîntirea bis.) apoi Vad.
- „ 23 Bogata-română și Curtuius.
- „ 24 Bogata de sus și Calna.
- „ 25 Valea Groșilor și Dobrocina.
- „ 26 Fodora—Chizeni.
- „ 27 Simișna—Iapa.
- „ 28 Rus—Ciumeni.
- „ 29 Buzaș—Rogna.
- „ 30 Negreni—Curmeniș.
- „ 31 Lozna—Valea Loznii.
- Sept. 1 Preluci—Clit.
- „ 2 Cristolț—Cristolțel.
- „ 3 Valea Porcului (Maramurăș).
- „ 4 Rona de jos.
- „ 5 Borșa III (sfîntirea bisericii).
- „ 6—8 Mănăstirea Moiseiului.
- „ 9 Valea Borcutului.

La sfânta Mănăstire a Moiseiului va fi și rugă, adunându-se poporul credincios din toate părțile țării la picioarele Maicii Domnului.

Ploile dela sfârșitul lui Iulie au adus răceală mare pretutindeni. La munți a nins, nu numai la noi, ci și în țările mai călduroase. În munții din Elveția s'a așezat iarnă în toată legea. A nins și la Riviera, pe malul mării.

Lipsa de lemne din Grecia. Grecia cumpără la an oam 3-4 milioane metri cubici de lemne de foc din străinătate. Pădurile Greciei nu produc numai 900 de mii. Anul acesta Grecia are lipsă de 6 milioane metri cubici lemne de foc. Guvernul, văzând această mare lipsă, se străduiește ca să împădureze a 20-a parte din

pământul Greciei, pentru că până acuma pădurile Greciei nu ocupau decât abia a 8-a parte din întreg teritoriul țării.

Pentru Iacob Mureșianu. În timpul războiului a murit la Blaj vestitul profesor de muzică Iacob Mureșianu, celce scrisese atâtea arii minunate românești. A murit sărac, ca aproape toți profesorii dela Blaj. N'a avut nici atâția bani, ca să-și tipărească multele sale arii și cântări. Și lumea a început a-l uita pe acela, pe care fiecearta regină Elisabeta l-a chemat mai de multeori la Sinaia ca să-i cânte la pian, și l-a sărutat pe frunte.

Un ziarist dela „Cuvântul“, dl I. Tolan, cere acuma ministerului de arte, să tipărească cântările profesorului Iacob Mureșianu. Dar noi ne îndoiim că dl ministru Vasile Goldiș va face aceasta jertfă, pentru că profesorul Iacob Mureșianu a fost profesor la Blaj.

O femeie arsă de vie. Într'o pădure din Cehoslovacia s'a descoperit de curând un omor grozav. Lângă un copac a fost găsit trupul ars pe jumătate al unei tinere femei. În apropiere era un revolver și urme de petrol. Semn că niște ticăloși au legat pe femeie fedeleș și, udându-o cu gaz, i-au dat foc. Revolverul a fost desigur a uoigașilor. Jandarmii au pornit întinse cercetări să descopere pe tâlharul.

Podul dela Mihalt. Un lucru de necrezut am auzit mai dăunzi, trecând prin frunțașă comună Mihalt de lângă Blaj. Trecând adecă peste podul ce duce peste Târnavele împreunate, cari cam la un kilometru de acest pod, se varsă în Murăș, l-am văzut desfăcut pe jumătate, cu scândurile pe jumătate scoase, fără gard, așa că eu credeam că se lucră la el. Întrebând pe omul de lângă mine, că ce e cu podul, îmi răspunde: „E rău Domnule, în zilele dinainte de alegeri averescanii ni-au făgăduit că ne vor direge podul. Și s'au și apucat de el, și l-au și desfăcut de jumătate, dupăcum se vede. Dar dacă au trecut alegerile, n'a mai venit pe la noi nici un inginer, și podul a rămas desfăcut pecum îl vezi, drept pedeapsă, pentru că noi am votat cu partidul național“. I-am întrebat și pe alți oameni, fruntași ai comunei, și toți mi-au răspuns la fel.

Ni-ar plăcea să știm, are cunoștința dl prefect, și guvernul știe despre aceasta, și ce măsuri vor lua, ca să nu se mai poată vorbi și chiar arăta astfel de lucruri rușinoase la noi în țară.

Lupta aeroplanelor împotriva lăcustelor. În județul Stavropol din Caucaz (Rusia) lăcustele prăpădesc grozav bucatele oamenilor. În deosebi cucuruzul și floarea soarelui sunt foarte atacate de aceste insecte. Locuitorii sunt desnădăjduți. Guvernul bolșevic a trimis cinci aeroplan, cari se luptă cu lăcustele, și anume așa, că aruncă gazuri otrăvitoare asupra lor. În județul Salk din Caucaz locuitorii au adunat grămezi întregi de lăcuste, peste cari au aruncat petrol și le-au aprins. Aeroplanele să nizuiesc să împiedece, prin aruncarea de gazuri otrăvitoare zborul lăcustelor în spre ținuturile încă neatinse.

† **Emil Vlassa.** Duminecă în 8 August a murit, departe de ai săi, de o boală crâncenă și neiertătoare, proprietarul din Sâncel Emil Vlassa, în al 48-lea an al vieții.

Îngropăciunea i-s'a făcut Miercuri, în 11 August, la moșia sa părintească din Sâncel.

Il deplânge o mamă văduvă, dna Maria Vlassa n. Rusan, care a avut nefericirea să-și îngroape amândoi copiii.

Trimitem și pe această cale dnei Vlassa, uneia dintre cele mai vechi cetitoare ale noastre, sincerele noastre condoleanțe.

Sfîntire de biserică la Sântimbru. Curatorul bisericii gr.-cat. din Sântimbru vă invită cu toată onoarea la serbările împreunate cu Sfîntirea bisericii nouă, cari vor avea loc Duminecă, la 15 August a. c., (Adormirea Preacuratei), cu următorul program: Sâmbătă la 14 August, orele 17, primirea I. P. S. Mitropolit Dr. Vasile Suciș; orele 18 serviciul pregătitor pentru sfîntirea bisericii și inserat.

Duminecă la 15 August, orele 7, sosirea comunelor Ighiu, Șard, Micești, Bărbănti, Teiuș, Galda, Mihalt, Obreja, Coșlar, Oieșdea, Totoi și Galtiu, cari vor veni în procesiune. Orele 8 actul sfîntirei, Liturghie solemnă, Predică arhierască; orele 12 Recepțiuni; orele 13 Masă comună; orele 16 Concert și petrecere populară; orele 20 Concert pentru inteligenți și dans.

Haite de lupi în Basarabia. În unele păduri din jud. Tighina și în vecinătatea Prutulului au început a se arăta mai multe haite de lupi, acuma vara, cecece a umplut de groș pe bieții oameni, cu atât mai vartos, că lupii au omorât și au mâncat până acuma mai multe vite. În comuna Sălcuța o femeie, fiind atacată de lupi, a fost mușcată, dar au scăpat-o niște săteni. Biata femeie însă așa s'a îngrozit încât și-a pierdut mințile.

Adunarea despărțământului Șarmăș al „Astrei“, se va ținea la 15 August a. c. (Stă Măria mare), ora 4 d. m. în sala telului comunal din Șarmăș.

Seara la orele 8, va fi concert în localul liceului, cu concursul dlui prof. Heintz Hermann și al doarei * * * precum și conferință ocazională. După aceasta va urma petrecere cu dans. Prețul de intrare benevol. Venitul curat este destinat pentru scopuri culturale.

Elevii școlilor secundare din Bila, invită la producțiunea teatrală, împreună cu dans ce va avea loc Duminecă (sf. Mărie), la 15 August, 1926, în localul școlii primare, cu următorul program: 1. Femeia îndrăcită, piesă morală în 2 acte. 2. Declamări. 3. Sticla din urmă, comedie într'un act. 4. Cor. Începutul la ora 8 seara. Prețul de intrare: Loc I 40 L. Loc II 25 L. Loc III 10 L. Venitul este destinat fondului p. edificarea unei noi biserici.

Un domnișor care hoțeste cu doi cățeluși. În trenul-fulger care trecea mai dăunzi între Predeal—Brașov s'a întâmpnat o mare hoție. Contesei Belmont, care mergea dela Constantinopol la Paris, i-a perit un lăntușor de gât, în preț de 30 mii lei. Doamna s'a plâns la poliția din gara Dârste, care a cercetat pe toți călătorii trenului, fără să poată găsi scumpetea perită. Lăntușorul nu era nicăiri. Oamenii poliției au început a bănuși pe contesă, că ea nici n'a avut lăntușorul de care se plânzea. Atunci au văzut în tren doi cățeluși domnișor foarte frumoși, cu părul creț și mătăsoș, cu ochii au cucoanele celea mari. Unul dintre cățeluși avea în gură lăntușorul contesei. Ale cui erau acestea javre? — Întreabă comisarul de poliție. Dar nu vrea nimenea să-i recunoască. În celea din urmă cățelușii s'au alipit de-un domnișor, pe care-l chema Sveck, și spunea, că este comendant de circ. Luat de scurt, comendantul a mărturisit, că adevărata lui meserie este hoție și că cei doi cățeluși sunt învățați de el, să se strecoare prin vagoane și să culeagă scumpeturile pe cari le așază călătorii pe canapele. Această meserie o învârte de ani de zile. Între domnișoru' Sveck a călătorit astfel întreaga Europă, furând scumpeturile cucoanelor cu ajutorul celor doi cățeluși. Cățelușii „lucrau“ mai cu seamă dimineata, când își scoteau doamnele cerceii de prin cutii, să se împodobească. Bun înțeles, domnișoru' Sveck a fost oprit la Brașov.

cu potaile lui cu tot, și au plecat telegrame spre toate capitalele, să i-se facă dosarul hoșilor. Până una alta comediantul de buzunare își pupă căteii în bot, după zăbrelile închisorii.

Falsificatorii maghiari vor fi sloboziți din temniță. Gazetele cehoslovace scriu, că au știri din izvoare sigure, că nu peste mult vor fi sloboziți din temniță falsificatorii maghiari, despre cari am scris și noi de atâtea ori. Atât prietul Windischgraetz adevărat, cât și fostul ministru al poliției Nadassy se spun că ar fi bolnavi. Doctorii ar fi spus, că starea lor este de așa, încât în închisoare nu s'ar putea vindeca; ei deci propun, ca să fie lăsați acasă, pentru ca să se poată vindeca. Și cum ungarul au mai făcut lucruri de acestea cu un alt domn mare întemnițat, care însă n'avea nici o boală și boierea cât ce a eșit din temniță, gazetele cehoslovace susțin, că întocmai așa îi vor slobozi ungarul din temniță și pe falsificatorii de bani.

Că ungarul lucră cu două măsuri, știm dintr'o pildă pe care o publică tot ziarele cehoslovace. Un socialist, Friederic Erdős, a fost adevărat judecat de tribunalul maghar la temniță. El suferea însă de boală de plămâni. Bietul Erdős a cerut, să nu fie închis, până se va vindeca. Nu i-au implinit rugarea. A intrat în temniță și acolo s'a bolnavit mai rău. Medicul închisorii a cerut, ca Erdős să fie trimis la spitalul închisorii. Direcțiunea închisorii însă a respins cererea medicului și Erdős a murit după câteva zile în închisoare. Erdős a murit în închisoare, pentru că nu era domn mare, falsificatorii de franci francezi însă, fiind domni mari, vor fi sloboziți, ca să se cureze.

Să așteptăm acuma puțin și să vedem, dacă prorocia ziarelor cehoslovace se va împlini. Noi, suntem mai proclivi a crede, că îi vor slobozi, pentru că îi cunoaștem pe unguri dela alte târguri, și pentru că corb la corb nu-i scoate ochii.

Apare

„CALENDARUL dela BLAJ“

Nimeni să nu-și cumpere calendar, până nu aude că a apărut „Calendarul dela Blaj“, care este cel mai frumos și cel mai ieftin calendar românesc. Se lucră la el din greu, pe toamnă tot omul îl poate avea.

De-ale plugăriei.

Răia neagră a cartofilor*).

Răia neagră a cartofilor e o nouă boală de care suferă cartofii. Ea s'a constatat în țara noastră încă în anul 1921, dar nu i-s'a dat nici o importanță, deși ea e în stare să distrugă întreaga cultură a cartofilor.

Boala aceasta e provocată de o ciupercă: *Sychytrium endobioticum*, a cărei sămânță, (zoospori) se află în pământ, în care poate trăi 9—10 ani, fără ca s'o distrugă nici apa, nici căldura, nici înghețul.

Cartofii atacați de răia neagră se pot cunoaște foarte ușor.

La începutul infecțiunii, pe cartofi se văd nește excrescențe, umflături, neregulate, de culoare roșietică-deschisă, apoi brună-închisă, până la brun-negricioasă. Mai târziu

* În nr. 22 al gazetei noastre am mai scris pe scurt despre aceasta boală. Dară, fiindcă am băgat de seamă, că această boală se lățește tot mai mult în Ardeal, publicăm acest articol mai lung, din peana vechiului și cunoscutului nostru colaborator.

Red.

excrescențele, umflăturile, putrezesc sau se sbârcesc, iar întreaga porțiune bolnavă, sau chiar cartoful în întregime, se transformă într'o masă tare, neregulată, sbârcită brun-neagră.

Acest cartof nu mai este de altă treabă, decât de aruncat în foc.

Răia neagră a cartofilor se arată la culturile de cartofi din ori și ce sol (pământ) și răspândirea ei nu poate fi de tot împedecată nici de frig, nici de căldură, nici de ploaie. În terenurile cu soluri, sau pământ, umede și grele (pământuri argiloase), mai ales în anii ploioși, frecvența și gravitatea boalei sunt foarte mari, culturile de cartofi putând fi total distruse.

Infectarea cartofilor și a terenurilor de cultură se face prin plantarea de cartofi bolnavi, prin întrebuintarea ca îngrășământ a balgarului sau gunoiului, provenit dela vite hrănite cu cartofi bolnavi (căci sămânța râiei nu-și pierde vitalitatea, nici în stomacul vitei), prin întrebuintarea mașinilor și uneltelor infectate prin contactul cu cartofi bolnavi sau terenuri infectate, prin saci sau ori ce obiecte, cari au venit în contact cu cartofi bolnavi, prin țărâna infectată, transportată de lucrători, prin încălțăminte lor sau chiar prin roatele carălor.

Gravitatea pe care o reprezintă răia neagră pentru cultura cartofului, nu stă însă numai în faptul, că poate să se răspândească cu ușurință dintr'un loc, într'altul; dar mai ales în faptul, că face improprii pentru cultura cartofului terenurile infectate, timp de 9—10 ani.

Răia neagră a cartofilor este foarte răspândită în Belgia, Olanda, Danemarca, Suedia, Norvegia, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, Austria și Elveția.

La noi, sângurul focar cunoscut este în ținutul sau regiunea Făgărașului, dar cu siguranță, că mai sunt și alte puncte contaminate.

În urma acestora, datorința fleștecării cultivator de cartofi este, ca, îndată ce va observa aceasta boală la cartofii săi, să refereze cazul Ministerului de agricultură, ori agronomului județean.

Când într'un ținut sau regiune răia neagră a fost constatată, se vor lua imediat următoarele măsuri, iar organele Ministerului de agricultură vor observa cu strictețe, ca măsurile să fie executate în tocmă:

1. Se vor culege toți cartofii din regiunea infectată, se vor aduna și frunzele și lugele aeriene și se vor distruge toate prin foc.

2. Pe terenul din care sau scos cartofii bolnavi se va presăra chiar în toamnă, când sau desgropat cartofii, var pisat în cantitate de 20 kg. pe 100 m², iar în primăvara următoare, se va mai adauga încă 10 kg. pe aceeași suprafață.

3. Terenurile infectate vor fi folosite timp de 10 ani ca pășune și fânețe, smulgând și înlăturând plantele sălbatice înrudite cu cartoful (Familia solanaceelor) ca: *Zârna*, *Buruiana tăieturii* (*solanum nigrum*) ș. a. cari încă pot căpăta boala cartofului, păstrându-i sămânțele.

4. Se vor desinfecța cu lapte de var depozitele și alte locuri în cari s'au păstrat cartofii.

După 10 ani se pot planta din nou cartofi în terenurile vindecate de boală, dar numai din varietățile dovedite pe cale de experiență, ca rezistente în regiune sau ținut.

NICULAE POP
profesor de economie

Publicațiune

În strada Sub promenadă Nr. 169, se află o casă solidă, cu 3 camere, culină, și supraedificate, de vânzare. Informațiuni la primăria orașului de reședință Blaj.

4—? (190)

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE.

Fulgere năzuroase.

V.

Acu-s aproape două mii de ani, învățatul roman *Pliniu* scria: „Dacă suntem cu luare aminte la produsele pământului, fulgerul nu se descarcă nicicând asupra laurului“. Din cauza aceasta, împărații romani, tremurând de groaza tunetului, își încingeau fruntea cu lauri. O credință, care în timpurile vechi era pretutindeni răspândită și s'a păstrat veacuri de-a rândul, până târziu, când năvălirile barbare au răsturnat toate credințele și întocmirile vechi.

De fapt, și laurul poate fi lovit și nimicit de fulger.

S'a crezut apoi că smochinul, frăgarul (dudul) și piersecul sunt cruțați de focul cerului.

Dar nici pomii aceștia nu sunt cruțați.

În timpurile noastre, fagul par-că ar fi lemnul cel mai scutit de săgețile cerești. Ceea ce nu-i tocmai adevărat. S'au văzut fagi despicați de trăsnet, crengile rupte și răsturnate, scoarța despoiată de pe trunchiu.

Putem spune, că nu e nici un copac, nici un pom, nici o tufă, nici o buruiană, care să nu poată fi atinsă, ori lovită de schintea electrică, și totul atârna dela puterea de conducere a unora și altora. Trunchiurile pline de suc apos conduc mai bine electricitatea decât trunchiurile pline de suc gras. Arborii seci sunt stejarii, plopii, salcia, frasinul, ulmul etc. cari conduc deci mai bine curentul electric decât arborii grași, precum: fagul, nucul, teiul, mesteacănul etc. Bradul e mai sec vara și mai reșinos (oleios) iarna. Vara deci, bradul este bun conducător de electricitate, ca stejarul, ba fiind înalt, în el se descarcă mai des fulgerul decât în stejarul cu crengi respirate.

Flammarion, însemnându-și 166 de fulgere descărcate asupra arborilor, le-a clasat după felul arborilor precum urmează:

54 stejari	4 castani
24 plopi	3 catalpași
14 ulmi	2 tei
11 nuci	2 meri
10 brazi	1 sorb
7 salcii	1 frăgar
6 pini	1 alun
6 fagi	1 abanos
6 frasini	2 acați (salcâmi)
4 peri	1 smochin
4 cireși	1 lămâiu
	1 oliv

Însemnarea e interesantă, dar nu e hotărâtoare, căci e de mare înșămânțare și înălțimea arborilor, apoi împrejurarea dacă stau singuri sau îngrămădiți laolaltă, dacă pământul e uscat, ori umed, lutos sau nisipos etc.

Peste tot, putem spune că vegetația e foarte atinsă de fulger și de aceea fac rău oamenii, cari pe timp de furtună se scutesc sub pomi și copaci. Ferindu-se de ploaie, pot fi loviți de fulger, care lovind în arbore, aproape totdeauna se descarcă și prin omul, care s'ar afla pitulat sub arbore.

Gavril Todică.

Se vinde din mână liberă

O casă cu trei camere, culină și pivniță, în strada Avram Iancu. Edificiu nou. Adresa:

LICA VASILE — Blaj.

1—2 (198)

FEL DE FEL.

Cum ne putem scăpa de floarea vinului. Vinurile slabe, cele cari s'au produs din must puțin bogat în zahăr, precum și acelea, la cari s'a adaus apă, capătă floare. Iar vinul cu floare nu se poate păstra, și dela o vreme se și oțetește.

Ca să ne scăpăm de floarea vinului, vom ținea butile de vin pururea pline. Dacă însă vedem că vinul are floare, vom adauga în butoiu vin sănătos, până ce floarea vine la suprafață. Ca să iasă toată, vom bate ușor butea, până ce întregă floarea va eși deasupra, și atunci vom îndepărta-o. Apoi vom turna pe vin, încetul cu încetul, spirt de 96 grade, care limpezește vinul și-i dă tărie; ori vom introduce în butoiu vapori de apă, ori vapori de formalină, pe timp de 10 minute, ori anhidridă sulfuroasă lichidă sau combinată (cereți-o din farmacie). Umplutul vaselor se va repeta la fiecare săptămână. Vinul astfel vindecat se va îmbunătăți prin amestec de vin bun.

*

Intrebuițarea frunzelor și lăstarilor vițel de vie la hrana vitelor. Un gospodar cuminte nu aruncă nimic dela casă, ci folosește chiar totul. Astfel de pildă nu aruncă, adevărat nu lasă să se putrezească, nici chiar frunzele și lăstarile vitelor de vie, ci le adună îndată după culesul viei și le murează, ba le poate mesteca și cu alte frunze sau otavă, și apoi le dă de mâncare. Dintr'un hectar de vie se pot aduna cam 4000—6000 kg. frunze și până la 3000—4000 kg. lăstari.

*

Inmulțirea căpșunilor se face chiar în luna lui August. Căpșunile se înmulțesc prin vițe (mustețe), cari cresc din planta cea bătrână. Aceste vițe se întind pe pământ, unde prind rădăcini și-n sus frunze, așa că-n luna lui August avem o mulțime de plante nouă. În această lună pregătim un strat în fața soarelui, tăiem vițele dela plantele cele vechi și scoatem afară pe cele tinere, de le plantăm într'un strat nou, la o depărtare în și între rânduri de 30-40 cm.

Dacă pământul e uscat, udăm bine locul unde are să fie pusă planta, și după ce s'a svântat ceva, facem sădirea ei.

Ca să avem în fiecare an recolte de căpșuni trebuie să înmulțim în fiecare an pe un strat nou, căci recolta căpșunilor de pe un strat, este numai pentru 3 ani. După trei ani toate plantele trebuie scoase și stratul sămănat cu alte plante.

Stratul de căpșuni trebuie prășit și plivit, și, când fructele încep a crește, e foarte bine să sămănăm pe el rumegătură de lemn, de 1 cm. grosime, ca fructele să nu se umple de pământ.

*

La ce-s bune băile de foi de nuc? Băile de foi de nuc se fac în chipul următor: Se umple o oală de cele mari cu frunze de nuc și cu apă și se fierbe până scade pe jumătate. Atunci rămâne ca o întinsătură de groasă, din care se va turna în apa de baie atâta, până se va face de culoarea ceaiului de beut.

La această apă se va adauga sare de mare un jumătate kgr. (e bună însă și sarea comună), topită într'un vas deosebit. Apa să nu fie mai caldă de 26—27 grade Celsius. Copiilor slăbiți, scrofuloși și rachitici băile de foi de nuc le face foarte bine, întărindu-i.

Rugăm pe iubii noștri cetitori, să-și plătească abonamentul la gazetă.

Poșta gazetei.

Dlui Dumitru Popa, agronom regional, Noerich. Articolul DVoastră l-am primit pe când era deja cules gata articolul despre același obiect al vechiului nostru colaborator, dl prof. Nicolae Pop. Astfel nu l-am putut publica. Publicăm însă cu drag articole economice, întrucât sunt scrise pe înțelesul poporului. Vă zicem dară — un: La revedere!

Dlui Plut. Br. Pinte. Dela revista »Izvoarașul« nu am primit nici un răspuns și de atunci nici n'am văzut-o. Biblioteca populară a Asociațiunii o puteți procura dela oricare librărie. Din »Cărțile Bunului Creștin« n'au mai apărut alți numeri, deoarece preoții noștri nu prea sprijinesc literatura religioasă, iară autorul nu are cu ce le scoate. În ce privește viețile episcopilor uniți, noi de mult aveam de gând să le publicăm în gazeta noastră și directorul nostru și lucră la ele. Ni-ar plăcea foarte mult dacă și alți cetitori de ai noștri s'ar interesa așa de mult de scrierile religioase cum Vă interesați DV. Dară cei de seama DVoastre se pot număra pe degetele unei sânghure mâni.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Administrația centrală capitulară.

No. 102—1926.

De vânzare.

Capitulul mitropolitan gr.-catolic român din Blaj vinde prin licitație, cu oferte scrise, **2701 metri steri lemne focale de fag, calitatea primă.** Licitația se va face în ziua de 20 August 1926.

Lemnele se află în pădurea comunei Buzaș, 4 km. depărtare de Ileanda-Mare, jud. Someș.

Cu ofertele deodată licitanții vor depune o garanță de 10% din prețul oferit, în numerar, efecte publice, sau scrisoare de garanță dela vre-o bancă.

Informațiuni se pot lua dela Administrația centrală capitulară, sau la fața locului în Buzaș, dela gornicul pădurii fundaționale »A. Frâncu«.

Buzaș, la 5 August 1926.

2-2 (197)

Dr. A. Chețianu
administrator capitular.

Nicolae Baciu

măstru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(124 30—52)

A v i z

pentru anul școlar 1926/27.

În conformitate cu dispozițiile mai recente ale autorităților școlare, terminii pentru începerea anului școlar 1926/27 — publicați în Nr. 29 al *Unirii* și al *Unirii Poporului* — se modifică în ce privește liceul de băieți și liceul de fete din Blaj în sensul următor:

În 25—31 August a. c. se vor face în scris anunțările pentru primire.

1—3 Septembrie se vor aviza părinții despre primire.

9—11 Sept. se vor ținea examenele particulare și integrale.

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj.

16—18 Sept. se va ținea examenul de bursă, examenul de primire în cl. I, examenul de corigență cu elevii și elevele din cl. IV, V, și VIII.

20—23 Sept. se va ținea examenul de corigență cu elevii și elevele din cl. I—III și VI—VII.

20—25 Sept. se va ținea examenul de admitere în cl. V-a.

24—25 Sept. se vor prezenta și înscrie elevii primiți în cl. I—VIII.

26 Sept. Invocarea Spiritului sfânt.

Examenul de bacalaureat se va ținea dela 25 Sept. — 10 Octomvrie a. c. în localitatea ce o va designa Onor. minister.

Directiunea.

M. FRIEDMAN

Ceasornicar în Blaj

Are cele mai moderne oroloage și giuvaeruricele cu cele mai scăzute prețuri de zi.

REPARĂ
CEASURI
AMERICANE

precum și orice fel de ceasuri și scule prețioase, în timpul cel mai scurt.

C U M P Ă R Ă :

aur, argint, platină, pietrii scumpe, dinți de aur, cu celea mai bune prețuri de zi.

V I N D E :

Juvaeruricele, Ceasuri de buzunar și ceasuri cu pendul, cari se pot plăti în timp de trei (3) luni.

Avertisment

Există imitațiuni al căror ambalaj seamănă foarte mult cu cel al Veritabilului Franck cu Râșnița de cafea, însă calitatea acestor imitațiuni este mult inferioară acestuia. Vă avertizăm de atari imitațiuni, dacă cereți în mod explicit

Veritabil Franck
cu Râșnița de cafea

HEINRICH FRANCK SÖHNE SA R BUCUREȘTI-BRASOV

481